

২৬. প্রাক-প্রাথমিক শিক্ষার প্রকার সমূহ কি কি?

Ans:— প্রাক-প্রাথমিক শিক্ষার প্রকার সমূহ হল—

(i) বিশ্তাবসার্টেন স্কুল :— দার্শনিক ফ্রোয়েল্ড হন
শক্তিকৃত ইন্টেলেকচুয়াল স্কুল উদ্যোগ
দ্বারা প্রতিষ্ঠা করা এই বিদ্যালয় স্কুলে আমাদের দেশে
স্থাপিত হৈছে। শ্রমিকেরা মিন্টেবল সকলে পরিচালনা
করা শিক্ষা অত্যন্ত শ্রমের আৰু হাৰ্ভার অভিজ্ঞতা
শৈলীর স্কুল সকলেই ইমার পৰা উপকৃত হয়। ইমার
শিক্ষক মুক্ত পরিবেশে নৃত্য-গীত আৰু বিবিধ মেলাৰ
আহিলা পাঠিৰে শিক্ষা দিয়া হয়।

(ii) মন্টেচৰী স্কুল :— ইটালিৰ বিখ্যাত শিক্ষাবিদ ডাঃ
মেরিয়া মন্টেচৰীয়ে কুৰি শতিকাৰ
প্রথম পৰ্যায়ত এই বিদ্যালয় স্কুলৰ শিক্ষা সমগ্র বিশ্বতে জনপ্রিয়
কৰি তোলে। তেওঁ শিশুৰ গ্ৰহণ ক্ৰম শিক্ষা অনুশীলনৰ
এক বিশ্ৰামসম্মত শিক্ষা পদ্ধতি দি তোলে। ইমার
পৰ্যায় উদ্দেশ্য হৈছে শিশু শিক্ষা ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক আৰু
আত্ম শিক্ষাৰ মূল। আত্ম শিক্ষা লাভ কৰা বিবৰ কৰি
তোলে। মন্টেচৰী শিক্ষাৰ আন্তর্জাতিক সংস্থাৰ
পরিচালনা কৰে। ইয়াৰ লক্ষ্য অঞ্চলত এই বিদ্যালয়
অতি উন্নতমানৰ হৈ উঠে। স্থানীয় আন্দোলন পূৰণ
কৰিব পৰাকৈ মন্টেচৰী স্কুলৰ শিক্ষা নীতি নিয়মসমূহ
কিছু শিথিল আৰু পরিবর্তন কৰি বর্তমান ৰেপ্ৰে
কেন্দ্ৰৰ আৰু-প্রাথমিক স্কুল পাঠি উঠিছে।

(iii) নাৰ্চাৰী স্কুল :— ইংলেণ্ডৰ শিশু শিক্ষাবিদ
মার্গাৰেট মেক মিলানে তেওঁৰ
ওলী স্কুল ব্যকুলে মেক মিলানেৰ সংশ্লিষ্ট কৰ্মৰত
মাতৃসকলৰ শিশুক লালন-পালনৰ বাবে নাৰ্চাৰী
স্কুল স্থাপন কৰি তোলে। ই শিশুৰ দৈনিক,
মনসিক, আবেগিক আৰু সামাজিক দিশৰ সমগ্র
ব্যক্তিগত বিকাশ কৰি তুলিবৰ বন্দাবে। সমাজৰ

সকলো শ্ৰেণী লোকৰেই অল্পোজনীয় এই বিবি শিশু শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান পূৰণ কৰিবৰ পাৰে। তেওঁলোকে দেশীয় সাংস্কৃতিক আৰু জীৱন পদ্ধতিৰ লগত সংগতি ৰাখি এইবিবি ফুল লগৰ অঞ্চলবোৰত গঢ় লৈ উঠিছে।

(iv) প্ৰাক-আৰ্থমিক স্কুল :- দেশৰ আৰ্থমিক স্কুলৰ লগত সাতমোহা সৰ্বন কৰি ইয়াৰ পূৰ্ববৰ্তী শিক্ষা পৰ্যায় ধৰণে এইবিবি স্কুলৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। কোনো কোনো বাজুৰ এই শিক্ষাৰ অৰ্থৰ প্ৰেছ আৰু আন কেতবোৰ বাজুৰে দুবছৰীয়া কৰি তোলে। অৱশ্যে ২৯ ৬৬ চনৰ কোটাৰ আয়োণে এই প্ৰাক-আৰ্থমিক শিক্ষা আৰ্থমিক শিক্ষাৰ লগত যুক্ত কৰি তোলাৰ পৰামৰ্শ দিয়ে কিন্তু শিহুৰ শিহুৰীতি

(2019-20) অনুষ্ঠানটো ৫+৩+৩+৪ পদ্ধতিত স্নাত-প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ্থী

(v) প্ৰাক-বুনিয়াদী স্কুল :- সাক্ষাৰীৰ বুনিয়াদী শিক্ষাৰ অৰ্থিত্ব গাওঁ আৰু পিছপৰা শ্ৰেণীৰ লোকৰ শিশুৰ বাবে নিত্যব্যয়ী বিবি এই স্কুল গঢ় দি তোলা হৈছিল। ইয়াৰ মোটেদি তেওঁৰ আৰ্থ জীৱনৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক অল্পোজন পূৰণ কৰাৰো আশা কৰা হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান এই শিশু শিক্ষা ব্যৱস্থা অপ্রচলিত হৈ পৰিছে।

(vi) বালবাহী :- দেশৰ অনুন্নত আৰু দুৰ্মীয়া শ্ৰেণীৰ লোকৰো প্ৰাক-আৰ্থমিক শিক্ষাৰ পৰা উপহৃত হব পৰাকৈ কোটাৰ আয়োণৰ পৰামৰ্শ ফলে আৰ্থ অঞ্চলত এই বিবি শিশু শিক্ষা অনুষ্ঠান স্থাপন কৰা হয়। এই পিছপৰা অঞ্চলৰ লোকৰ বাবে শিশু শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ বাবে অল্পোজনীয় মতন লোৱা সামাজিক আচৰণৰ অভিযোগ পঠন কৰা আৰু আদি কাৰ্যসূচী ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। পশ্চিমীয়া শিক্ষাৰ বিকল্প ধৰণে স্থানীয় পুৰিষ্কাৰ লগত আপ মোৰাকৈ এই শিক্ষা গঢ় দি তোলা হৈছে।